

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 15 juli 2022

Dossiernr. : K28902

Documentnr. : 2022-072328

Verzonden : 15 juli 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 1 juni 2022 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. Deze aanvraag is ingediend door aanvrager en initiatiefnemer (Secretaris) Bestuur Natuurdorp Suyderoogh (lees: ontheffinghouder), De Rug 3, 9976 VT te Lauwersoog.

De aanvraag heeft betrekking op het project Noodzakelijk herstel Centrumgebouw Suyderoogh.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5, en artikel 3.10, lid 2, van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van huismus (*Passer domesticus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie De Rug 3, Lauwersoog, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 17 februari 2023;

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 1 juni 2022 en de aanvullingen per mail d.d. 4 juli 2022, inclusief activiteitenplan *Buitenbedrijf BBZ, 28 mei 2022. Quickscan Centrumgebouw VVE De Rug 3 9976VT Lauwersoog. Dossier F&F9976VT3.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M.D.N. Deenik', written over a horizontal line.

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op huismus en Gewone dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouw bewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting, winterslaap) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van de soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

11. Bij aanvang van de werkzaamheden, direct voor de start van het werk, dient de ecologisch deskundige het pand te inspecteren en natuurvrij te maken. Pas nadat deze ecooloog het pand natuur vrij verklaard heeft, mogen de werkzaamheden van start gaan.
12. Alle waarnemingen die de ecooloog tijdens deze laatste inspectie doet, dienen in het onder voorschrift 7 genoemde logboek te worden geregistreerd. Bij opvraag door een toezichthouder van de provincie Groningen dient dit logboek getoond te worden. Tevens dienen de gegevens aan het eind van de ontheffingperiode ter informatie aan bevoegd gezag toegezonden worden, voorzien van een colcousie ten aanzien van natuurvrij maken op deze wijze. Het is wenselijk om hiermee een betere inschatting te kunnen maken of 'eerder' natuur vrij maken voor meer natuurschade zorgt dan 'tot het laatste moment wachten'.
13. Er dient een speciale stelling gerealiseerd te worden op het plein bij het centrumgebouw volgens figuur 2 in de overwegingen bij dit besluit.
14. Daarnaast dienen vijf musvleerkasten gerealiseerd te worden, verspreid over het park. Voorgesteld wordt bij woning 164 en 128, maar mochten het andere plekken in het park worden, dan mag dat, mits dit goed genoteerd wordt in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.
15. Voor de kolonie Gewone dwergvleermuizen dient op de nieuwe westgevel van het dak van het centrumgebouw een houten gevelbekleding aangebracht te worden naar voorbeeld van de gevelbekledingen die alle huizen hebben.
16. Daarnaast dient op het plein of bij het waterpompgebouw een extra vleermuisstelling geresliceerd te worden naar voorbeeld van de al bestaande vleermuisstelling in de zuidwesthoek van het dorp. Het is ook mogelijk om de onder voorschrift 13 genoemde vogelstelling voor vleermuizen uit te breiden door de bovenste dwarsplank dubbel uit te voeren, aan de binnenzijde bekleed met zachtboard met eenzelfde spleet ruimte als de driehoekgevelbekledingen.
17. Als aanvullende permanente mitigerende maatregel dienen 20 insectenbroedblokken verspreid te worden onder woningeigenaren.
18. Tot slot dienen de oorspronkelijke nestkasten teruggebracht te worden onder het nieuwe overstek, aangevuld met nog eens 2 musvleerkasten en 2x2 huiswaluwbroedkommen.

Overige voorschriften

19. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van gebouw bewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
20. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
21. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.
22. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
23. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
24. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Buitenbedrijf BBZ, 28 mei 2022. Quickscan Centrumgebouw VVE De Rug 3 9976VT Lauwersoog. Dossier F&F9976VT3</i>
Activiteit:	Verduurzaming van het Centrumgebouw van Natuurpark Suyderoogh. De constructie van het Centrumgebouw heeft vocht- en isolatieproblemen. Deze problemen moeten worden aangepast. Het betreft dak- en muurherstel en opnieuw isoleren.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is in het kader van de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat in het plangebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouw bewonende soorten. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is voor deze activiteit een ontheffing nodig.
Plangebied:	Centrumgebouw Suyderoogh aan De Rug 3 te Lauwersoog, zoals weergegeven in figuur 1.
Coördinaten:	53.38939 noord; 6.21384 oost.

Figuur 1. Plangebied waarvoor deze ontheffing geldt; Centrumgebouw met receptie, zwembad en parkwinkel.

Werkzaamheden: Herstel van het dak van het centrumgebouw. Door bouwfouten tast warme, met vocht beladen lucht van binnenuit, via condens de naar buiten uittredende balkkoppen aan. Dit is een grote, ingewikkelde en kostbare operatie. Het gebouw moet in de steigers, het dak eraf en (spouw)muren open.

Planning:

- start werkzaamheden: 15 oktober 2022;
- einde werkzaamheden: 17 februari 2023.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	Soortnamen:
opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	huismus

Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

Verbodsbepalingen van artikel 3.10:	Soortnamen:
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);	n.v.t.*

*Ontheffing is aangevraagd voor de verbodsbepalingen van artikel 3.10 ten aanzien van overwinterende dagpauwoog en Kleine vos. Beide soorten staan echter niet op de lijst van nationaal beschermde soorten waarop artikel 3.10 van toepassing is. Voor beide soorten geldt dus enkel de zorgplicht. Ten aanzien van deze soorten kan dus geen ontheffing worden verleend. Ze zullen daarom verder buiten beschouwing gelaten worden.

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden met betrekking tot de uitstoot van stikstof. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit aan de orde is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen dienen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 13 juni 2022 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 4 juli 2022 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging Gebouwbewonende vogels en vleermuizen

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van gebouw bewonende soorten is tijdens het onderzoek onder begeleiding van een ecologisch deskundige voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in het hoofdstuk "Fauna" van het activiteitenplan.

Natuurdoorp Suyderoogh heeft behoud natuur en biodiversiteit hoog in het vaandel staan. In en rond kavel 164 wordt door de betrokken ecologisch deskundige sinds 1993 veel tijd en aandacht besteed aan alle dier- en plantsoorten op Suyderoogh, met de nadruk op vogels en vleermuizen. Aanvullend wordt de ecologisch deskundige al die jaren door bestuur en mede-huiseigenaren benaderd en ingezet voor uiteenlopende natuurbescherming- en beheersing maatregelen elders op het park Suyderoogh. Van die activiteiten wordt via Whatsapp en Trektellen.nl verslag gedaan. Diverse mensen binnen het bestuur en mede eigenaren volgen die verslaglegging en leveren "natuur"-aanvullingen daarop. De uitvoering van de genoemde Quickscan was daarom een soort "thuiswedstrijd", waarbij uitvoerig geput kon worden uit eerdere (natuur)ervaringen, ook om en nabij de nu expliciet betrokken gemeenschappelijke ruimte.

Met betrekking tot het uitgevoerde vleermuisonderzoek kon daarbij uitgegaan worden van een (veel) ruimere periode, methodes en ervaringen dan de periode en methodes die vastgelegd zijn in het landelijk Vleermuisprotocol 2021. Door het jarenlang gebruik van onder andere batdetectors, warmtecamera, eigen zichtwaarnemingen en waarnemingen van derden (waaronder ook het parkbeheer) kon, aangevuld met de weergegeven specifieke doelonderzoeken, een betrouwbaar beeld van betrokken vleermuizen neergelegd worden dat voldoet aan de verwachte gegevens die behaald zouden zijn middels het volgen van het landelijke Vleermuisprotocol.

Onderzoekresultaten

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat huismus en Gewone dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig zijn. Begin jaren negentig zijn 10x2 kunstnestkommen in de nok van een tiental huizen geplaatst, destijds voor huiszwaluw. Dit jaar maakten tenminste 2 huismussen gebruik van deze nestkommen. Daarnaast zijn er nog tenminste 3 overige nestkasten door huismussen in gebruik. Deze nestkasten en -kommen hangen tegen het zwarte overstek vanaf de weg tot boven de ingang van het zwembad.

Het hoge zadeldak van het Centrumgebouw met zwembad is volledig gedekt met oranje sneldek-sneldekpannen, met aan de randen oversluitpannen en in de nokken hoekkepervorsten. Vogels kunnen hier nergens onder de pannen komen, maar voor vleermuizen zijn met name de oversluitpannen ideaal als toegang tot de daarachter liggende pan- en spouwmuurruimtes. Al in een vroeg stadium na de aankondiging van de noodzakelijke ingrepen zijn, met name aan de (warme) westgevel, vleermuiskeuteltjes gevonden en, bijna in de top, een vette zogenaamde insluipplek.

Vervolgens is het gehele gebouw volledig gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen. Daarbij is onomstotelijk vastgesteld dat in deze periode aan de westzijde tenminste 23 tot 25 Gewone dwergvleermuizen uitvliegen. Binnen een uur daarna keerden de eerste vleermuizen alweer terug om te zogen. Het zwembad heeft daarmee met zekerheid haar eigen kraamkolonie van vrouwtjes met jongen.

In het centrumgebouw is een kraamplaats vastgesteld van Gewone dwergvleermuis (23 tot 25 vrouwtjes). Daarnaast is tijdens onderzoek (aan de oostkant) éénmaal één tevoorschijn komende dwergvleermuis geconstateerd bij het centrumgebouw, vermoedelijk een overdaggend Gewone dwergvleermuismannetje dat die zijde van het dak gebruikt als zomerverblijfplaats. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat het mannetje deze plaats, bij gelegenheid, ook gebruikt als paarplaats om vrouwtjes te lokken. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat het centrumgebouw ook als overwinteringsplaats wordt gebruikt.

Naast vleermuizen zijn ook gebouwbewonende vogels vastgesteld. Zo zijn er vijf actieve huismusnesten gevonden in drie nestkasten en in twee kunstnestkommen. De huismussen in de nestkasten hadden jongen, die in de kunstnestkommen (nog) niet. Ook is er één broedpaar van huiszwaluw gevonden in een van de zes kunstnestkommen die er aan het centrumgebouw hangen. Er waren slechts drie (oude) aanzetten van huiszwaluwkleinesten, geen enkel compleet kleinest.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor huismus en Gewone dwergvleermuis weggenomen / verstoord:

- 5 nestplaatsen van huismus;
- 1 broedpaar van huiszwaluw;
- 1 kraamkolonie van 23 tot 25 Gewone dwergvleermuizen.

Er is één huiszwaluwbroedpaar gevonden in een van de zes kunstnestkommen die er aan het centrumgebouw hangen. Er waren slechts drie (oude) aanzetten van huiszwaluwkleinesten, geen enkel compleet kleinest. Tijdens de broedperiode van huiszwaluw zal er niet gewerkt worden en na de werkzaamheden blijven in het volgende broedseizoen voldoende nestplaatsen van huiszwaluw beschikbaar. Daarom is een negatief effect op huiszwaluw niet aan de orde en is van overtreding van een verbodsbepaling ten aanzien van deze soort geen sprake.

De verduurzamingswerkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen van huismus en Gewone dwergvleermuis binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van Gewone dwergvleermuis.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren en wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven op bladzijde 15 en 16 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Natuurvrij maken wordt niet relevant geacht. Een aantal van de aangetroffen diersoorten kunnen volgens de betrokken ecooloog, ook tijdens de verbouwing, hun ding blijven doen. Betrokken ecooloog is principieel tegen het begrip "natuurvrij maken". Bij het inzetten voor méér natuur met meer biodiversiteit, wil hij niet - en ook niet tijdelijk tijdens de werkzaamheden - natuur verwijderen ("vernietigen") "om aan de voorwaarden van de Wnb te voldoen". Dat voelt volgens de ecooloog als "het paard achter de wagen spannen". Echter, de insteek van het tijdelijk natuur vrij maken en houden,

is ter voorkoming van individueel leed of schade aan soorten/nesten tijdens de meest kwetsbare periode. En om geen onduidelijkheid te creëren, houdt bevoegd gezag hier toch aan vast.

De (40-jarige) ervaring van Buitenbedrijf BBZ is dat er, indien relevant, uitstekend met de dieren meegewerkt kan worden, óók tijdens (tijdelijke) verwijdering, sloop, bouw, snoei en kap. Elke "werkzaamheid" is per definitie natuurlijk óók een "natuurvrij maak actie". Voor zover relevant dienen in het kader van de Wnb en de zorgplicht daarbij altijd de ecologische aspecten erbij betrokken te worden voor "last minute check", het zoeken naar mogelijk gemaakte fouten en het (verder) leren van het verleden". Zo worden bij sloop vaak oude verblijfplaatsen bloot gelegd. De betrokken ecooloog geeft aan deze te willen zien, te willen registreren en, zo mogelijk, ervan te leren voor de toekomst. In dat licht moet deze ontheffingaanvraag dan ook gezien worden als een experimenteel onderzoek naar werken mét de beschermde soorten, in tegenstelling tot het vertrouwde natuurvrij maken (werken zonder de beschermde soorten). Een goede monitoring van deze werkwijze en rapportage aan bevoegd gezag hierover is dan wel een vereiste.

Desalniettemin wordt ook in de aanvullingen van 4 juli 2022 van BBZ gesproken over het natuurvrij maken "op het laatste moment". Daarmee lijkt er dus ook een semantische kwestie ontstaan te zijn, die hiermee opgehelderd wordt. Het is nooit de bedoeling om een plangebied natuurvrij te maken *ruim voor de werkzaamheden aanvangen*; dit dient altijd *kort voor de start van het werk* plaats te vinden. Daarmee komt dit helemaal overeen met de opvattingen van BBZ en kan bevoegd gezag de voorgestelde aanpak van BBZ (en dus mét 'natuur vrij maken op het laatste moment') goedkeuren. Dit is uiteindelijk verwoord in de voorschriften 11 en 12.

Voor de vervangende (en extra) nestplaatsen voor huismus (en huiszwaluw) is een speciale stelling bedacht die op het plein bij het centrumgebouw gaat komen. Daarnaast worden vijf musvleerkasten gerealiseerd, verspreid over het park, bij woning 164 en 128. Voor de toekomst biedt de stelling mogelijkheid voor aanvulling van meer soortgelijke kasten, wat zal gebeuren als 80% van de nieuwe kasten bezet zijn. Musvleerkasten bieden ook hangplaatsen voor vleermuizen.

Figuur 2. Collage vogelstelling bestuur VVE Suyderoogh. Stelling voor (permanent) 5x2 huiszwaluwbroedbakken en 5 musvleerkasten - nieuwe situatie.

Voor de kolonie Gewone dwergvleermuizen komt op de nieuwe westgevel van het dak van het centrumgebouw een houten gevelbekleding naar voorbeeld van de gevelbekledingen die alle huizen hebben. Daarnaast komt op het plein, of bij het waterpompgebouw, een extra vleermuisstelling, naar voorbeeld van de al bestaande vleermuisstelling in de zuidwesthoek van het dorp. Omdat feitelijk alle woningen in het gehele dorp met hun houten driehoek muurbekledingen geschikte vleermuisraamplaatsen blijken te hebben, is een 3^e of 4^e extra dwergvleermuissonderkomen niet zinvol. Overigens zou ook bovenstaande vogelstelling voor vleermuizen uitgebreid kunnen worden door de bovenste

dwarsplank dubbel uit te voeren. Aan de binnenzijde, bekleed met zachtboard met eenzelfde spleet ruimte als de driehoek gevelbekledingen, ontstaat dan ook daar een super “vleermuiskast”.

De vogelstelling is zowel een tijdelijke als een permanente mitigerende maatregel. Als aanvullende permanente mitigerende maatregel worden 20 insectenbroedblokken verspreid onder woningeigenaren. En bovendien komen de oorspronkelijke nestkasten terug onder het nieuwe overstek, aangevuld met nog eens 2 musvleerkasten en 2x2 huiszwaluwbroedkommen. Het aantal huismuskasten verdrievoudigt daarmee.

Samengevat:

Maatregelen die we treffen om de populatie van huismus, Gewone dwergvleermuis, dagpauwoog en Kleine vos te versterken.					
		Huisumus	Gewone Dwergvleermuis,	Dagpauwoog en Kleine vos	zwaluw
stelling op plein	5 Musvleerkasten	x	x		
	10 huiszwaluwbroedplanken				x
	Optie dwarsplank dubbel, binnenzijde zachtboard		x		
	5 Musvleerkasten op het park	x	x		
	Woningen: topgevel driehoek - 180 x 2		x		
	Extra vleermuisstelling vooraan in het park (dus 1+1)		x		
	Centrumgebouw: westzijde topgevel driehoek		x		
	Uitbreiding Stinse flora			x	
	Klimop plan	x		x	x
	20 insectenbroedblokken verspreiden			x	
	Natte klei aanbieden voor nestbouw				x

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig op de aspecten populatie en verspreiding. Het leefgebied en het toekomstperspectief voor deze soort is wel als gunstig beoordeeld. De laatste twaalf jaren vertoont de populatie geen significante aantalsverandering per jaar, waarbij de recente jaren de aantallen schommelen (SOVON 2021). De populatie van de soort blijft dus stabiel, waarbij het ene jaar een kleine toename en het andere jaar een kleine afname wordt waargenomen.

De Gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voor komende vleermuissoort en komt verspreid over het hele land voor. Ook in de provincie Groningen is het een zeer algemene soort. Gegevens over toe- of afname van de soort ontbreken (Bij12, 2017). De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Ministerie van LNV, 2020). (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. De Rode lijststatus is “thans niet bedreigd”.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van huismus en Gewone dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Eindoordeel ecologische afweging gebouwbewonende vogels en vleermuizen

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor gierzwaluw in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid;

De ontheffing is aangevraagd voor vleermuizen in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De constructie van het centrumgebouw is, aldus de aanvrager, indertijd gemaakt zonder de benodigde deskundigheid over hoe een zwembad te bouwen (bijvoorbeeld geen tot slechte isolatie), waardoor er:

- veel vocht is in de constructie van het totale gebouw;
- de isolatie is verzadigd van vocht (in spouw en platte dak), waardoor de isolatiewaarde nagenoeg nul is;
- er ernstige aantasting van dakvlak en panlatten is ontstaan.

Hierdoor is de constructie ernstig aangetast, en wordt heel veel warmte verloren door het lekkende dak. Deze problemen moeten dringend worden aangepast. Daarnaast moet de veiligheid van gasten en eigenaren van het Natuurdorp gegarandeerd blijven. De constructie is dermate verzwakt dat deze op korte termijn veiliggesteld moet worden. Daarnaast moet de isolatie aangepakt worden, zodat de warmte binnenblijft en niet door het dak lekt.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvulling van 4 juli 2022 is het volgende beschreven wat allemaal beschouwd kan worden als 'groene plus':

- *Natuurdorp Suyderoogh werkt voortdurend aan het realiseren van een groene plus door in goed overleg met het bestuur, het parkbeheer en de uitvoerende groeninstantie alle beheersmaatregelen voor zover mogelijk ecologisch bij te stellen.*
- *Sinds 2009 worden alle wegbermen ingezaaid met wilde bloeiende planten voor meer insecten.*
- *Rond 2016 is door het parkbeheer gestopt met het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen voor de verhardingen en schelpenpaden. Voor de komende ALV in december ligt er een voorstel om in het huishoudelijk reglement het verbod aan te scherpen op het gebruik van insecticiden of chemische bestrijdingsmiddelen op geheel Suyderoogh.*
- *Vanaf 2019 is het vervangen van beschoeiing aangepast door het minder dan wel niet vervangen van aangetaste houten beschoeiing boven het gemiddelde waterpeil. In plaats daarvan wordt nu het uitzaaien, dan wel het planten, van elzen langs de beschoeiing gepromoot, wat een natuurlijk versterkte walkant oplevert middels levende elzen stobben langs de waterlijn.*
- *Sinds 2021 is het riet(maai)beheer bijgesteld door bloksgewijs te gaan maaien, mede in overleg met Staatsbosbeheer en het Waterschap. Dat leverde recent een grote karekiet op in een, als gevolg daarvan, niet gemaaid stuk riet nabij de hoofdingang (wat een ophoopje met vogelaars veroorzaakte).*
- *De noodzakelijke verbouw van het centrumgebouw was aanleiding tot het lanceren van een klimop plan voor alle eigenaren. Door meer aanplant van klimop tegen bomen, palen, schuttingen en takkenhagen stijgt zomer en winter de O2 afgifte, de CO2 opname, de voedselmogelijkheden voor insecten en (bes-etende) vogels én de schuil-, broed- en slaapgelegenheden voor vogels.*
- *Daarnaast worden in de volgende nieuwsbrief alle 250 eigenaren uitgenodigd tot de aanplant van 40 bollen die behoren tot de natuurlijke stinse flora per woning.*
- *Mogelijk zelfs dat de geschikte 10.000 bollen centraal worden ingekocht om de aanplant te bespoedigen. Dit geeft in het vroege voorjaar niet alleen een fleurig dorp maar ook meer vroege nectar (en overlevingskansen) voor (overwinterende) insecten. De in de Quicksan geconstateerde beschermde dieren zijn immers vrijwel allemaal insecten etend. Aan huisvesting is, o.a. middels de mitigatie, geen gebrek, aan insecten voedsel, gezien de wereldwijde 75-80% achteruitgang, wél.*

- *Hierbinnen past het (in de Quicksan opgenomen) plan om de cluster van 20 insectenbroedblokken nabij het centrumgebouw (meer) te gaan verspreiden over het dorp, voorzien van (nogmaals) informatie over het belang daarvan.*
- *Ook is recent (opnieuw) het maairegiem bijgesteld door minder te maaien, hoger te maaien (zodat bloemen als madeliefjes in het gras meer kansen hebben) en, waar mogelijk, de veiligheid dienende, niet meer voor half juli doorgeschoten en overhangende takken langs wegen (hoog) te klepelen. Het is verheugend te constateren dat dit direct door de uitvoerende groenbeheerder is opgepikt.*
- *Naar aanleiding van vragen en opmerkingen vanuit leden is in de laatste ALV is, door het alerte bestuur, het systeem van reinigen van de daken aangehouden om (opnieuw) bijgesteld te worden. Het tot 2021 gebruikte “doodshoofd” reinigingsmiddel is toen al onmiddellijk gedag gezegd, bij sommige (niet verharende) huizen worden mos-, korstmos- en algengroei in de toekomst getolereerd en er wordt nu gezocht naar een werkelijk Quat vrij reinigingsmiddel (quarternareammoniumverbindingen, ook wel kationogene oppervlakte actieve stoffen genoemd). Fabrikanten en leveranciers geven daar niet altijd inzichtelijke of juiste informatie over.*
- *Naar aanleiding van het afvallen van een kleinst van de huiszwaluw bij het centrumgebouw in 2021 is een bestuurslid van de VVE een plan aan het uitwerken om met ingang van 2023 tijdens het broedseizoen blijvend natte klei nabij het centrumgebouw aan te gaan bieden om het bouwen van goede kleinsten te bevorderen. Het Natuurdorp Suyderoogh is gebouwd op de voormalige ballastplaat van de voormalige Lauwers zee. Aan de oppervlakte is daarom vooral zand en nauwelijks (natte) klei voor de huiszwaluwen te vinden.*
- *Als laatste “groene plus”, die wellicht ook veel belovend is, is de op de laatste ALV gebleken bewustwording van diverse ecologische problemen door veel eigenaren en de getoonde bereidheid daar, ook in het privé beheer, positieve aandacht aan te geven.*

Bovenstaand geldend belang, tezamen met deze groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde gebouw bewonende soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Het project is locatie specifiek. Omdat diverse balkkoppen van het centrumgebouw op breken staan, waardoor er een gevaarlijke situatie kan ontstaan, is aanpak op redelijk korte termijn noodzakelijk.

Omdat Natuurdorp Suyderoogh ecologische aspecten hoog in het vaandel hebben staan en aan het centrumgebouw succesvol mogelijkheden tot broeden heeft geboden middels nestkasten voor pimpelmees, koolmees, huismus en huiszwaluw is al ruim vóór de uitvoering van het ecologisch onderzoek gekozen voor het pogen te werken buiten het broedseizoen, tussen half oktober en half februari. De aanwezigheid van vleermuizen onder het dak van het centrumgebouw was toen nog niet bewezen, maar werd wel vermoed, omdat enerzijds Suyderoogh bekend staat als een vleermuisrijk dorp en anderzijds bekend is dat de bij de bouw toegepaste oversluitpannen populair zijn bij vleermuizen. Bij het ecologisch onderzoek werd bewezen dat het centrumgebouw een kleine kraamkolonie van dwergvleermuizen herbergt. Gezien het dreigende gevaar van breuk van de dakbalken, met mogelijk naar beneden vallende dakpannen, is niets doen geen optie.

Het binnen het broed- en kraamseizoen werken geeft per definitie meer verstoring. Door buiten het broed- en kraamseizoen te werken, hoeven naar verwachting in gebruik zijnde nestkasten met eieren en/of jongen vogels niet vooraf “natuurvrij” te worden gemaakt en hoeft er waarschijnlijk geen opvang geregeld te worden voor nog niet vliegvlugge jonge vleermuizen. Bovendien zullen (vooraf) 10 extra musvleerkasten en 10 extra kunstnests voor huiszwaluwen worden geboden.

Voor (dwerg)vleermuizen wordt aan de topwestgevel van het nieuwe centrumgebouwdak een vervangend onderkomen geplaatst, met alle geschikte, bestaande onderkomens aan alle huizen van Natuurdorp Suyderoogh als voorbeeld. Recent aanvullend onderzoek aan 30 huizen op Suyderoogh toonde aan dat daar vrijwel alle driehoekige houten gevelbekledingen, waarvan elk huis er twee heeft, vermoedelijk tenminste door overdagge mannetjes gebruikt worden. De “overal” gevonden aanwezige vleermuis mest bewijst dat. Binnen de 30 getoetste woningen werd overigens een fors

aantal kraamplaatsen ontdekt van baardvleermuis en dwergvleermuis. Die woningen hadden honderden vleermuiskeutels op de boven vensterbanken, aan de gevelbekledingen of aan de muren. Bij een kolonie werd in een spinnenweb een verdroogde baardvleermuis gevonden. De verwachting is dat veel van de overige, bijna 250, identieke woningen evengoed door vleermuizen in gebruik zijn, dan wel kunnen zijn. Voor een klein aantal is dit in het verleden al aangetoond. Door het bieden van een ruim geschikt nieuw onderkomen voor Gewone dwergvleermuizen aan de westgevel van het vernieuwde centrumgebouw en de al aanwezige, bewezen geschikte zomer-/ paar-/ en winterverblijfplaatsen aan alle woningen in de directe omgeving, maakt het nader mitigeren nabij het centrumgebouw, middels veel kleinere nestkasten, of een dubbele uitvoering van de stellingwand, weinig zinvol.

Elke alternatieve start van het werkplan binnen de broed- en kraamperiode half maart - half augustus zal ecologisch grotere impact opleveren omdat dan aantoonbaar het risico van het moeten storen, dan wel verplaatsen, van eieren en jongen van vogels of onvolwassen (dwerg)vleermuizen veel groter is.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ²
huismus (<i>Passer domesticus</i>)	toegekend	n.v.t.
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	n.v.t.	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

²Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Ontheffing is tevens aangevraagd voor de verbodsbepalingen van artikel 3.10 ten aanzien van overwinterende dagpauwoog en Kleine vos. Beide soorten staan echter niet op de lijst van nationaal beschermde soorten waarop artikel 3.10 van toepassing is. Voor beide soorten geldt dus enkel de zorgplicht. Ten aanzien van deze soorten kan dus geen ontheffing worden verleend.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K28902
Documentnummer KIWI	2022-072328
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2022-000659

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Natuurdorp Suyderoogh (K28902)'